

Tomi Roukka

23.3.2026

THL/824/4.00.00/2025

Poliisihallitus
Arpajaishallinto

Lausunto on valmisteltu lausuntopalvelu.fi:ssä

Viite: Lausuntopyyntöne 13.2.2026 POL-2025-77152

THL:n lausunto. Uutta rahapelijärjestelmää koskevat määräys- luonnokset

1. Rahapelilain mukaisten pelitilapahtumien tekninen toimittamismuoto

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos (THL) pitää erittäin tarpeellisena, että rahapelien toimeenpanon valvontaa varten toimitettavista tietosisäl- löistä sekä niiden toimitustavasta määrää viranomainen. THL katsoo myös tärkeäksi, että määräyksien kohteena olevat tiedot ja toimitus- tavat kuvataan selkeästi ja riittävällä tarkkuudella eri toimijoiden tietojen vertailukelpoisuuden ja yhdenmukaisuuden takaamiseksi. Kriittistä on myös varmistaa toimitettavien tietosisältöjen alkuperäisyys ja eheys. Ilman ajantasaisia, tarkkoja ja luotettavia tietoja luvanvarai- sesta rahapelien toimeenpanosta, ei toiminnan valvonta voi toimia tarkoituksen mukaisella tavalla.

Poliisihallitus toteaa myös itse lausuntopyynnössään, että nyt lausun- non kohteena olevilla määräyksillä tarkennettaisiin rahapelilain nojalla annettavia säännöksiä teknisten yksityiskohtien osalta. Määräysten tavoitteena on varmistaa, että yksinoikeustoimiluvan- ja rahapelitoimi- luvanhaltijat saattavat niiden toimeenpanemien pelien pelitapahtumat ja pelaajien pelitilapahtumat valvontaviranomaisen käytettäväksi valvontaviranomaisen määräämässä muodossa, mikä mahdollistaa tietojen tehokkaan hyödyntämisen esimerkiksi automaation avulla

valvontaviranomaisen toiminnassa. Määräysten antaminen katsotaan tarpeelliseksi toimintojen yhdenmukaistamiseksi sekä sen varmistamiseksi, että valvontaviranomainen saisi oman valvontatehtävänsä suorittamiseksi tarvittavat tiedot ja selvitykset tarkoituksenmukaisella tavalla.

Poliisihallituksen määräysluonnoksessa kuvatut tietosisällöt ovat THL:n mielestä erittäin keskeisiä niin rahapelitoiminnan valvonnan ja kuluttajasuojan varmistamisen, kuin myös haittojen ehkäisyn ja vähentämisen, sekä seurannan kannalta. Rahapelitoiminnan valvonnan sekä rahapelihaittojen ehkäisyn ja vähentämisen kannalta THL pitää tärkeänä seikkana myös sitä, että viranomaiset saavat tietoja rahapelitoiminnasta yksilötasolla. Tämä mahdollistaa tarkemman seurannan ja mahdollisiin epäkohtiin puuttumisen. Nykyisin sekä Poliisihallitus, että THL ja Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) hyödyntävät lakisäätteisissä tehtävissään yksinoikeustoimija Veikkaukselta saamia tietoja.

THL tulee ylläpitämään uuden rahapelilain 99 §:n mukaista pelihaittarekisteriä. Pelihaittarekisterin tiedot pohjautuvat merkittävältä osin määräysluonnoksessa kuvattuihin tietoihin, jotka on tarkoitus siirtää pelihaittarekisteriin valvonnan järjestelmän kautta.

Rahapelijärjestelmän uudistamisen ja hallitusohjelmassa esitettyjen tavoitteiden (rahapelitoiminnan valvonnan tehostaminen sekä rahapelihaittojen ehkäisy ja vähentäminen) kannalta on erittäin olennaista, että eri viranomaiset saavat kattavasti ja ajantasaisesti tietoja rahapelien toimeenpanosta. Ilman kattavia tietoja rahapelitoiminnasta kuvattujen tavoitteiden saavuttaminen tulevaisuudessa olisi huomattavasti epätodennäköisempää, ja tilanne todennäköisesti jopa heikkenisi nykytilaan verrattuna.

2. Liite 1: Rahapelilain mukaisten pelitilapahtumien tekninen toimittamismuoto

THL:n näkökulmasta määräysluonnoksissa esitetyt tietosisällöt ovat tarkoituksenmukaisia sekä hyvin määriteltyjä ja jäsenneltyjä. Tietosisällöt sisältävät olennaisimmat tiedot yksilötason rahapelaamisesta ja pelitilapahtumista. THL pitää tärkeänä, että määräysluonnoksessa esitetyt tiedot sisältävät pelitapahtumien lisäksi kattavasti tietoa muista pelitiliin liittyvistä tapahtumista. Tiedot pelitiliin liittyvästä rahaliikenteestä sekä erilaisista pelaamisen hallintavälineiden käytöstä ovat keskeisiä tietoja sekä laillisuusvalvonnan, että rahapelihaittojen näkökulmasta.

THL kuitenkin katsoo, että hallitusohjelman ja uuden rahapelilain rahapelihaittoja koskevien tavoitteiden toteutumisen kannalta on olennaista, että toimiluvan omaavat yhtiöt toimittavat peli- ja pelitilapahtumien tavoin tapahtumatasoiset tiedot myös asiakkaisiin kohdennetusta huolenpitotoimista ja markkinoinnista. THL tulkitsee, että nämä tiedot olisivat nimenomaisesti myös tiettyyn pelaajaprofiiliin kohdistuvia ja liittyviä tapahtumia. Nämä tiedot kuuluvat lisäksi Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön (STM) ja THL:n tiedonsaantioikeuksien (100§ ja 101§) piiriin. THL näkee, että nämä edellä mainitut tiedot tulisi myös sisällyttää määräysluonnoksessa kuvattuihin tietosisältöihin. Näiden tietosisältöjen tulisi noudattaa muiden tapahtumien kanssa yhdenmukaista rakennetta. Hallituksen esityksessä ja lain perusteluissa todetaan:

”Koska ehdotettu toimilupa- ja valvontarekisteri ei olisi laissa sidottu mihinkään tiettyyn tekniseen toteutukseen tai tietojärjestelmään, voitaisiin toimilupa- ja valvontarekisterin ja pelihaittarekisterin tekninen toteutus tehdä usealla eri tavalla. Rekisterien tiedot voitaisiin tallentaa samaan tietojärjestelmään tai vaihtoehtoisesti toteutus voisi olla rakentaa molemmille rekisterinpitäjille erilliset tietojärjestelmät.”

THL:n näkökanta on, että huolenpitotoimet ja markkinoinnin kohdistaminen ovat olennaisia tietoja sekä haittojen ehkäisyn ja vähentämisen

(98 §, 99 § ja 100 §), että myös laillisuusvalvonnan (huolenpitovelvollisuus 34§, sekä markkinointia koskevat säädökset 51-54 §) kannalta. Näiden tietosisältöjen sisällyttäminen dataholvin tietosisältöihin ja siirtäminen valvojan viranomaisen rekisteriin yhdenmukaisesti muiden pelaajaprofiilitietojen kanssa olisi resurssien käytön kannalta (sekä julkisen sektorin, että yhtiöiden) tehokkain toteutustapa. Muussa tapauksessa on tarpeen rakentaa erillinen tiedonsiirtoväylä yksittäisten yhtiöiden dataholvien ja THL:n pelihaittarekisterin välille, jolloin myös tietojen eheys ja yhdenmukaisuus eivät olisi taattuina ja niiden hyödyntäminen laissa kuvattujen tehtävien toteuttamiseksi ei olisi välttämättä yhtä tehokasta.

Huolenpitotoimia koskevat tiedot sisältäisivät yksittäisen asiakkaan pelitiliin kohdistetut toimenpiteet, joilla yhtiö pyrkii ehkäisemään ja vähentämään haitallista pelaamista sekä täyttämään laissa kuvattua huolenpitovelvollisuuden. STM:n alainen rahapelihaittojen ja haittariskien arviointiryhmä on tällä hetkellä valmistelemaan huolenpitosuosituksia yhtiöille. Tässä lausunnossa kuvatut huolenpitotietosisällöt voisivatkin koostua STM:n alaisen rahapelihaittojen ja haittariskien arviointiryhmän huolenpitosuositusten mukaisista sisällöistä.

Ilman pelitapahtumia vastaavia tarkempia tapahtumatason tietoja huolenpitovelvollisuuden toteuttamisesta myöskään sen valvonta, seuranta ja arviointi eivät voi olla yhtä tehokkaita. Tässä tapauksessa huolenpitotoimien kohdistaminen ja arviointi jäisivät yhtiöiden oman harkinnan varaan. On erittäin todennäköistä, että huolenpitovelvollisuus ei tässä tapauksessa toteutuisi tehokkaimmalla mahdollisella tavalla, mikäli sitä ei ole mahdollista valvoa ja arvioida puolueettomasti kattavalla aineistolla. Kerättävien tietojen avulla olisi mahdollista myös hyödyntää automaatiota huolenpitovelvoituksen valvonnassa.

Markkinointia koskevat tapahtumatason tiedot sisältäisivät tarkat tiedot siitä, millaista markkinointia tiettyyn pelitiliin tiettyinä hetkinä on kohdistettu. Tiedot sisältäisivät tiedon siitä, mitä markkinointi on koskenut ja missä muodossa (applikaation push-notifikaatio, räätälöi-

löidyt pop-upit ja bannerit etc.). THL korostaa, että rahapelien markkinointi on olennainen rahapelaamisen kysyntää kasvattava tekijä, ja siten myös haittariskiin keskeisesti vaikuttava mekanismi. Tarkemmat markkinointia koskevat tiedot mahdollistaisivat myös peliesticasterin ja markkinointikiellon paremman valvonnan sekä osaltaan myös automaation hyödyntämisen laillisuusvalvonnassa.

3. Rahapelilain mukaisten pelitapahtumien ja pelitilitapahtumien tekninen toimittaminen

THL kiinnittää huomiota määräysluonnoksien pelityyppiijaotteluun etenkin nettikasinopeleissä. Määräysluonnoksissa on samaan ”webcasino”-kategoriaan nyt sisällytettyä useita potentiaalisesti rytmiltään ja sisällöltään merkittävästi eroavia pelejä. THL katsookin, että markkinaseurannan, ja etenkin haittariskien seurannan kannalta tarkoituksenmukaisempaa olisi jaotella tämä laaja yläkategoria erillisiin sulkeissa kuvattuihin alakategorioihin. Nämä yksittäiset alakategoriat jo itsessään sisältävät potentiaalisesti satoja, jos ei jopa tuhansia, erillisiä rahapelejä ja merkittävä osa uudesta rahapelimarkkinan osasta tulee keskittymään tähän pelikategoriaan (pelaajien ja eurojen osalta).

THL näkee huolestuttavana seikkana sen, että toimitettavien tapahtumatietojen toimitusaika saattaa olla rahapelilaissa kuvattun mukaisesti jopa kaksi viikkoa. Tämä ei tue THL:n näkemyksen mukaan esitettyä tavoitetta valvonnan tehostamisesta ja ajantasaisuudesta, varsinkaan tilanteessa, jossa markkinaa avataan lukuisille uusille toimijoille. Tämä on ongelmallista myös haittojen ehkäisyn kannalta, jossa myös ajantasaisella valvonnalla ja seurannalla on merkittävä rooli. Esimerkiksi peliesticasterin tarkoituksen mukainen toimivuus edellyttää, että rekisterin toimivuutta voidaan seurata lähestulkoon reaaliajassa pelaajaprofiiliin ja pelitiliin liittyvillä tapahtuma-aineistoilla. THL:n tietojen mukaan tietojen luovuttaminen viranomaisille selvästi kahden

Tomi Roukka

23.3.2026

THL/824/4.00.00/2025

viikon määräaikaa nopeammin, esimerkiksi päivittäin, ei tuottaisi juurikaan lisäkustannuksia yhtiöille, vaan jopa päinvastoin.

Pääjohtajan sijainen
Hallinto- ja talousjohtaja

Mia Nykopp

Johtaja

Piia Aarnisalo

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 6 pages before this page

Dokumentet inneholder 6 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 6 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 6 sider før denne side

Detta dokument innehåller 6 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende